

Sammanträdestid 24.2.2025 kl. 16:00

Sammanträdesplats Jomala kommunkansli

Pärmsida	1
§ 15 Sammanträdetts konstituerande	3
§ 36 Oasen boende- och vårdcenter k.f., frågan om framtida ägarskap	4
- Bilaga A - Avtal om köp av platser	7
- Bilaga B - Överföringsavtal	10

Sammanträdestid: 24.2.2025 kl. 16:00 - 18:36

Sammanträdesplats: Jomala kommunkansli

Medlemmar Valve Wille, ordförande
Listherby Sandra, vice ordförande (via Teams)
Blomqvist Kicki
Ekström Anders
Eriksson Jonas
Jansson Linda
Viktorsson Nina

Övriga deltagare

Sjödahl Pamela, kommunfullmäktiges ordförande,
Dreyer Christian, kommundirektör
Eriksson Heidi, biträdande kommundirektör, protokollförare
Lindblom Dan, ekonomichef, 50 min, § 16,
Rösgren Mathias, planläggare, 15 min, §§ 17-20,
Olander Mattias, teknisk chef, 30 min, §§ 21-25.

Ärenden som behandlats

§§ 15-36

Undertecknande av protokollet

Wille Valve
Ordförande

Heidi Eriksson
Protokollförare

Protokolljustering

Protokollet justeras 24.2.2025 av utsedda protokolljusterare.

Kicki Blomqvist

Anders Ekström

Protokollet framlagt till påseende

Denna möteskallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla för offentliga delgivningar. Protokollet finns framlagt till allmänt påseende senast från och med den dagen efter sammanträdet på kommunens webbplats samt

IP R

24.2.2025

på kommunkansliet.

HP

§ 15 Sammanträdets konstituerande

Offentligt

SAMMANTRÄDETS ÖPPNANDE

Sammanträdet inleds kl. 16.

SAMMANKALLNING OCH BESLUTFÖRHET

Kallelsen sänds ut fem dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska sammanträdet delges på kommunens elektroniska anslagstavla. Kommunstyrelsen är beslutför med minst hälften av medlemmarna närvarande.

Kommunstyrelsen konstateras vara lagligen sammankallat och beslutsfört.

PROTOKOLLJUSTERING

Till protokolljusterare utses Kicki Blomqvist och Anders Ekström.

FÖREDRAGNINGSLISTAN

Ärendet "Betänkande om revidering av kommunallagen för landskapet Åland" tas bort från föredragningslistan och behandlas vid inkommande kommunstyrelsemöte. Föredragningslistan godkänns i övrigt enligt kallelsen.

Kommunstyrelsen

24.2.2025

Dnr: JOM/201/2025

§ 36 Oasen boende- och vårdcenter k.f., frågan om framtida ägarskap

Offentligt

Beredare Kommundirektören

Behandlingshistorik:

KST § 185/16.9.2024:

Vid diskussioner med Oasen boende- och vårdcenter kf:s medlemskommuner samt Oasens styrelse har frågan om Jomalas eventuella övertagande som huvudman behandlats. Senaste träffen hölls 11 juni 2024 och då önskade övriga medlemskommuner få ett avtalsutkast presenterat för sig. Ett diskussionsunderlag har därför tagits fram. Avtalet innebär att övriga medlemskommuner säljer sina andelar till Jomala som därefter avvecklar förbundet och tar över som huvudman. Under en övergångsperiod har varje kommun rätt att nyttja samma antal andelar som idag och under denna period tillämpas nuvarande kostnadsfördelning. Från och med ett visst datum i framtiden ändras det antal platser kommunerna köper till en ny fördelning som respektive kommun kan bestämma. Från det datumet betalar varje kommun för sitt antal beställda platser. Det här upplägget ger kommunerna möjlighet att vid övergången ändra sitt platsinnehav till verkligt behov, både gällande antal och vilken typ av plats.

För att göra den nya organisationen effektiv betalar varje kommun för sina reserverade platser utan att man räknar detaljerat på nyttjandet. Detta ger en förutsägbarhet för samtliga inblandade och minskar administrationskostnaderna. Eftersom uträkningen kommer att göras transparent och Jomala kommun kommer att betala lika mycket per plats som övriga kommuner och därmed själv kommer att belastas av ineffektivitet i samma grad som övriga kommuner finns ingen anledning för övriga att befara omotiverade kostnadsökningar.

Om ett avtal kan nås finns möjlighet för Jomala att utveckla Oasen till ett modernt boende som tillhandahåller de olika typer av boende som kommunerna behöver. En om- och/eller tillbyggnad kan också göras så att det totala platsantalet som tillhandahållas kan ökas och nyttja synergieffekterna med att utveckla på ett ställe istället för att kommunsektorn sprider ut sina enheter.

Avtalsutkast för utlåtande enligt A - KST § 185.

Kommundirektörens förslag:

Protokolljusterarnas signaturer

Kommunstyrelsen beslutar skicka avtalsutkastet till Oasens övriga medlemskommuner på utlåtande. Utlåtandet bör vara inne senast den 15 oktober och förutom kommentarer på avtalet innehålla hur många platser och av vilken typ kommunen önskar köpa i framtiden. Den fortsatta behandlingen är sedan att kommunstyrelsen beaktar inkomna utlåtanden och skickar ett slutgiltigt avtalsförslag.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Under förra mandatperioden hölls ett antal möten mellan Oasen boende- och vårdcenter samt dess medlemskommuner. Då Jomala har ett stort behov av att utöka antalet boendeplatser inom äldreomsorgen föreslogs från Jomala att Oasen skulle ligga under Jomala kommun som skulle sälja platser till övriga kommuner. På så sätt skulle Oasens förvaltning bli en del av en större förvaltning och därmed bli mindre sårbar och personberoende, och samtidigt skulle Jomala kunna utveckla området och bygga till och om för att möjliggöra fler boendeplatser. Processen avbröts den gången då flera medlemskommuner uttryckte misstro mot att Jomala skulle vara en bra huvudman.

Efter att ett nytt fullmäktige och en ny förbundsstyrelse valts under 2024 kom frågan åter upp på dagordningen. Den 11 juni 2024 hölls ett möte mellan Oasen boende- och vårdcenter samt förbundets medlemskommuner. Ett av resultaten av mötet var att Jomala kommun skulle utforma ett utkast till avtal som möjliggör att Jomala tar över som huvudman för Oasen och säljer vårdplatser till övriga kommuner. Så gjordes och under hösten har avtalsutkast godkänts av Jomala kommunstyrelse och skickats till övriga kommuner som diskussionsunderlag.

Efter att svaren kommit in arbetades avtalsförslaget om och ett möte hölls mellan samtliga kommuners tjänsteinnehavare (kommundirektörer och vissa äldreomsorgschefer) den 12 december 2024. På mötet kom ett antal bra ändringsförslag som inarbetats i ett nytt utkast. En av ändringarna var att det nu handlar om två avtal, ett för överförandet till Jomala och ett för framtida köp av platser. Vid detta möte mellan tjänsteinnehavare sades också att efter att alla kommundirektörer godkänt avtalet skulle Jomala kalla till ett politiskt möte i frågan. De synpunkter som kommit in har beaktats, utom synpunkten att kostnaden för ej belagd plats inte får överstiga motsvarande kostnad i dagens Oasen. Denna synpunkt är inte ekonomiskt försvarbar eftersom den leder till att kommuner kan reservera fler platser än de normalt behöver och att huvuddelen av kostnaden för detta läggs på övriga kommuner. Jomalas styrelseordförande har varit i mailkontakt med övriga kommuners dito som förväntas diskutera och förankra internt i respektive kommun.

Kommunstyrelsen

24.2.2025

Dnr: JOM/201/2025

Kommunfullmäktige i Jomala beslutade i budget 2024 att kommunen snabbast möjligt måste besluta sig för hur kommunen går vidare med att bygga nytt äldreboende. En kommitté har tillsatts och än så länge har den arbetat utifrån två parallella alternativ: 1) bygga ett separat nytt boende eller 2) bygga samordnat med dagens boende vid Oasen. Det andra alternativet förutsätter att Oasens överförs till Jomala så att samordningsvinster och om- och tillbyggnad kan göras i rask takt genom beslut i Jomala kommun istället för i samtliga dagens medlemskommuner.

Det finns inget självändamål för Jomala att ta över huvudmannskapet i Oasen. Tvärtom kan det anses vara en mer omständlig process och åtminstone på kort sikt dyrare än att bygga eget och gå ur Oasen. På längre sikt och för den totala offentliga ekonomin på Åland ter det sig dock rimligare att bygga på ett befintligt boende istället för att fragmentisera och starta ytterligare en äldreboendeenhet på fasta Åland.

Dock har Jomala kommun ett stort behov av att så fort som möjligt säkra fler boendeplatser och alltså att komma vidare med byggplanerna. Därför måste frågan om Oasens framtida huvudmannskap avgöras så att Jomalas byggnadskommitté kan gå vidare till nästa steg i planeringen av nytt boende.

Kommundirektörens förslag

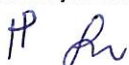
Kommunstyrelsen godkänner de två avtalsförslagen som utgör en helhet. Kommunstyrelsen beslutar skicka avtalen till Oasens övriga medlemskommuner för godkännande. Kommunstyrelsen önskar att medlemskommunerna senast den 30.4.2025 meddelar Jomala kommun huruvida avtalen godkänns eller ej. Innan avtalen slutligen undertecknas specificerar respektive kommun antal platser man vill ha tillgång till.

Kommunstyrelsen beslutar att då/om alla övriga kommuner godkänt avtalsförslagen föreslå inför kommunfullmäktige att Jomala kommun ska godkänna avtalen och att kommundirektören befullmäktigas att underteckna dem.

Beslut Kommundirektörens förslag godkänns.

Bilagor Bilaga A - Avtal om köp av platser
Bilaga B - Överföringsavtal

Protokolljusterarnas signaturer

Avtal om att köpa platser inom boendeservice och institutionsvård av Jomala kommun

1. Avtalsparter:

Köpare: Kommunerna Brändö, Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga, Sund och Vårdö

Säljare: Jomala kommun

2. Syfte

Syftet med detta avtal är att reglera villkoren för hur köparna köper boendeplatser och institutionsvård av Jomala kommun.

3. Villkor för frånträdande parters framtida köp av vårdplatser inom äldreomsorg

3.1 Från 1.1.2026 köper kommunerna boendeplatser av Jomala kommun enligt nedan:

Brändö x ESB-platser, Y institutionsplatser och Z demensplatser

Eckerö x ESB-platser, Y institutionsplatser och Z demensplatser

Finström osv

Geta

Hammarland

Kumlinge

Kökar

Lemland

Lumparland

Sottunga

Sund

Vårdö

Utöver dessa kan kommunerna efter överenskommelse med Jomala kommun köpa ytterligare platser.

- 3.1.1 Respektive kommun betalar till Jomala kommun för det antalet platser som stadgas i punkt 3.1.
- 3.1.2 Jomala kommun ska anses disponera X Y Z antal platser.
- 3.1.3 Om Jomala kommun senare bygger till eller på annat sätt skapar fler boendeplatser ska Jomala kommun meddela övriga kommuner detta och kostnadsfördelningar därefter baseras på detta nya platsantal. Jomala ska meddela övriga kommuner minst sex månader före nya platser tas i bruk.
- 3.1.4 Priset för de boendeplatser som nyttjas ska vara självkostnadspris. Under året debiteras enligt budget och efter bokslut görs en slutavräkning som resulterar i tilläggs- eller återbetalning. Självkostnadspriset ska inkludera endast de kostnader som direkt kan

APR

hänförs till produktionen av boendeplatser. Administrativa kostnader och investeringar ska specificeras separat. För respektive boendetyper räknas ett dygnspris ut vilket är grunden för all debitering. Jomala ska årligen presentera en detaljerad redovisning av beräkningsgrunderna, inklusive fasta och rörliga kostnader samt budgetavvikelser, till de avtalande kommunerna. Kommunerna ska ges möjlighet att granska och yttra sig över beräkningarna innan slutavräkning sker.

- 3.1.5 För de boendeplatser som ej nyttjas erläggs sänkt avgift på så vis att de rörliga kostnaderna som kan hänföras till en boendeplats ej erläggs. De rörliga kostnaderna som dras av för en icke nyttjad plats inkluderar men är inte begränsade till livsmedel och förbrukningsmaterial. Således delas kostnaden för rörliga kostnader per nyttjade vård dygn, medan övriga kostnader delas på avtalade platser. Avtalskommunerna förbinder sig att solidariskt verka för en så hög beläggning som möjligt och till att inte över tid reservera fler platser än de kan tänkas utnyttja.
- 3.1.6 En kommun som inte nyttjar sin plats kan meddela Jomala kommun att platsen får beläggas av en annan kommun. Även Jomalas platser kan upplåtas åt andra och även Jomala kommun kan belägga annan kommuns plats. Jomala koordinerar detta och belägger platser i syfte att alltid så fort som möjligt uppnå full beläggning. Den kommun som längst tid haft en obelagd plats ska först erbjudas att låna ut sin plats om någon kommun utan tillgänglig plats önskar använda en plats. När en plats belagts av en annan kommuns klient har denna kommun permanent tillgång till en plats mer än vad som avtalats under 3.1 till dess att denna klient inte längre behöver platsen. Under motsvarande tid faller hela betalningsansvaret på den kommun som nu disponerar platsen. Jomala kommun dokumenterar hur många platser vilken kommun vid varje tillfälle disponerar och har betalningsansvar för.
- 3.1.7 Jomala kommun ska sträva efter att justera bemanningskostnader efter verkligt behov. Effekten av detta kommer alla till gagn då den verkliga kostnaden justeras efter bokslut. Det är dock omöjligt att koppla en viss kommuns vårdplats icke nyttjande till en sänkning i personalkostnader som ska komma den enskilda kommunen till gagn.
- 3.1.8 Om Jomala och en annan kommun är överens kan alltid antalet platser som köps permanent justeras upp eller ner enligt den tidsplan man är överens om. Dessa avtalstillägg ska dokumenteras och skriftligen godkännas av bägge parter.
- 3.1.9 Respektive köpare kan meddela Jomala att antalet platser man vill köpa ska sänkas. Ändringen träder då i kraft nästkommande år och är permanent.
- 3.1.10 Jomala kommun kan inte ensidigt avsäga sig sitt ansvar att sälja platser enligt detta kapitel.
- 3.1.11 Justering av platsantal är inte förknippat med någon form av engångsöverföring av medel eftersom ingen äger någon plats. Det enda som överförs är rättigheten att belägga en plats och det därpå följande kostnadsansvaret.

4. Inflytande

HPW

- 4.1 Kommuner som avtalat om minst en boendeplats enligt 3.1 ska ges insyn i budgetering och förvaltning av verksamheten som berörs i detta avtal.
- 4.2 Insyn och inflytandet över budgetering går till så att respektive kommun årligen får skicka två deltagare till en genomgång av förslag till budget och verksamhetsplan. Efter detta möte har kommunen två veckor på sig att inkomma med synpunkter på förslaget.
- 4.3 Insyn och inflytande över verksamheten går till så att Jomalas äldreomsorgsförvaltningen tre gånger om året bjuder in frånträdande kommuners äldreomsorgsförvaltning till ett möte vid vilket aktuella frågor gällande verksamheten behandlas.

5. Övriga bestämmelser

- 5.1 Klienternas avgifter betalas till och hanteras av klientens hemkommun.
- 5.2 För en klient som bor inom Jomalas boendeservice eller institutionsvård och som en följd av det mantalsskriver sig i Jomala kommun står den kommun som var hemkommun vid placeringen fortsatt för alla kostnader, och platsen klienten belägger anses vara en av den tidigare hemkommunens platser. Från kostnaden som debiteras den tidigare hemkommunen ska dras avgifter Jomala kommun uppbär från klienten samt landakapsandelar Jomala får för klienten. Landskapsandelar betalas till den kommun klienten var skriven i 31.12 året före utbetalningsåret.

6. Ikraftträdande

Detta avtal börjar gälla 1.1.2026 under förutsättning att också avtal om överförande av Oasen till Jomala kommun vunnit laga kraft.

PR

Avtal om överföring av Oasen boende- och vårdcenter k.f. till Jomala kommun

1. Avtalsparter:

Frånträdande parter: Kommunerna Brändö, Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga, Sund och Vårdö

Mottagande part: Jomala kommun

2. Syfte

Syftet med detta avtal är att reglera hur ägandet av Oasen boende- och vårdcenter k.f. ("Oasen") överförs till Jomala kommun.

3. Avsiktsförklaring från Jomala kommun

Jomala kommun avser effektivisera verksamheten, främst genom snabbare beslut och att förvaltningen görs till en del av Jomala kommuns förvaltning vilket ger bättre kvalitet och mindre personberoende. Vidare avser Jomala kommun modernisera fastigheten och bygga till på området så att fler boendeplatser skapas. Avsikten är att tillhandahålla demensvård, boendeservice samt institutionsvård.

4. Frånträdande parters skyldigheter

Frånträdande parter förbinder sig att inom tre månader från att avtalet börjar gälla sälja sina andelar i Oasen till Jomala till värdet av varje andels del i Oasens grundkapital (i bokslut för 2023 16.341 euro).

Från tre månader efter ikraftträdandet till 1.1.2026 köper varje kommun samma antal boendeplatser som kommunen ägde i Oasen. Under denna period tillämpas Oasens kostnadsfördelningssystem så som det såg ut vid avtalets ikraftträdande.

Samtliga frånträdande kommuner erbjuds att teckna separat avtal om att därefter fortsätta köpa boendeplatser och institutionsvård av Jomala kommun. Ett sådant avtal är ingen förutsättning för att underteckna detta avtal om överförande av Oasen till Jomala kommun.

5. Ikraftträdande

Detta avtal börjar först gälla då alla berörda kommuner godkänt det. Efter att Jomala kommun som sista avtalspart godkänner avtalet i kommunfullmäktige börjar det gälla då Jomala kommuns godkännande vunnit laga kraft.

AP Ru

